

УКРАЇНА

(19) UA (11) 47656 (13) U
(51) МПК (2009)
A01K 69/00
A01K 79/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПРОМИСЛОВОГО ЛОВУ ТЮЛЬКИ НА ВОДОЙМАХ ДНІПРОВСЬКО-БУЗЬКОЇ ГИРЛОВОЇ СИСТЕМИ

1

(21) u200913698
(22) 28.12.2009
(24) 10.02.2010
(46) 10.02.2010, Бюл.№ 3, 2010 р.
(72) ПРАДКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ
(73) ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "РИБОЛОВНЕ
ПІДПРИЄМСТВО "ВИРІШАЛЬНИЙ"

2

(57) 1. Спосіб промислового лову тюльки на водоймах Дніпровсько-Бузької гирлової системи за допомогою знарядь лову, який **відрізняється** тим, що як знаряддя лову використовують конусні пастки з діаметром вхідного отвору від 3 м² до 10 м² і кроком вічка сіткового полотна 4,0-6,5 мм.
2. Спосіб за п. 1, який **відрізняється** тим, що лов здійснюють з використанням штучного освітлення.

Корисна модель відноситься до галузі рибальства, а саме до способу промислового лову тюльки.

Традиційно промисел тюльки на водоймах Дніпровсько-Бузької гирлової системи (понижся Дніпра та Бузький лиман) здійснюється з використанням активних знарядь лову за принципом донного тралення, так званих тюлькових «бурил». Характер використання таких знарядь лову призводить до певного порушення донних біоценозів. При веденні промислу таким способом в окремих випадках можуть спостерігатися суттєві прилови молоді цінних у промисловому відношенні видів риб - судака, тарані, ляща, риба, пузанка, оселедця та інш. Крім того, тюлька, як типовий планктофаг, виступає досить суттєвим конкурентом в живленні інших споживачів планктону, особливо для молоді практично всіх промислових видів риб. Отже, великі скупчення тюльки суттєво впливають на стан природної кормової бази, призводять до виникнення напруженості трофічних взаємовідносин, що приводять до погіршення біотичних умов існування, і таким чином впливають на рибопродуктивність водойми в цілому.

В основу корисної моделі поставлене завдання розробити більш екологічно безпечний спосіб промислового лову тюльки на водоймах Дніпровсько-Бузької гирлової системи.

Це завдання вирішене тим, що як знаряддя лову використовують конусні пастки з діаметром вхідного отвору від 3 м² до 10 м² і кроком вічка сіткового полотна 4,0-6,5 мм.

Кращі результати отримують, коли лов здійснюють з використанням штучного освітлення.

Був здійснений експериментальний лов тюльки на нехарактерні для згадуваних водойм знаряддя лову - конусні пастки, тюлькові ятері, волокуші та пелагічні трали.

Лов тюльки на конусні пастки з діаметром вхідного отвору від 3 м² до 10 м² і кроком вічка сіткового полотна 4,0-6,5 мм з застосуванням штучного освітлення дав найкращі результати.

Як у пониженнях Дніпра, так і у Бузькому лимані вікова структура тюльки з уловів конусних пасток була представлена трьома віковими групами - цьоголітками, дволітками та трьохлітками. Домінуючими віковими групами в обох районах виступали цьоголітки. Питома вага цьоголіток з уловів конусних пасток в обох районах проведення робіт була приблизно рівною і складала у пониженнях Дніпра 59 %, в Бузькому лимані - 61 %. Значимість дволіток також була близькою з незначним їх переважаанням у Бузькому лимані - 26 % та 29 %, але в уловах з пониження Дніпра було зареєстровано дещо більше трьохліток, що свідчить про певну однорідність вікової структури популяції тюльки з різних районів Дніпровсько-Бузької гирлової системи.

Лінійні розміри тюльки з Бузького лиману були дещо вищими ніж у пониженнях Дніпра, навіть не зважаючи на те, що під час збору іхтіологічного матеріалу у конусних пастках тут було застосоване сітне полотно з меншим кроком вічка (4,0 мм) ніж у пониженнях Дніпра (6,5мм). Середня довжина

(19) UA (11) 47656 (13) U

виловленої при цьому тільки в пониззі Дніпра становила 46,5 мм, а в Бузькому лимані - 49,1 мм.

Незначна різниця в якійсній структурі уловів по акваторії Дніпровсько-Бузької гирлової системи (пониззя Дніпра та Бузький лиман) була зумовлена неоднорідністю умов мешкання. В основному це спостерігалось по лінії абіотичних та біотичних параметрів середовища - гідрологічний та гідробіологічний режими водойми.

Порівняльний аналіз розмірно-вагової та вікової структури уловів на конусні пастки не виявив

будь-яких суттєвих розбіжностей, які могли б вплинути на біологічний стан популяції в цілому. Прилову молоді промислових видів риб у експериментальних знаряддях лову не зафіксовано, тоді як у традиційних промислових знаряддях (тюлькових «бурилах») такі факти мають місце.

Запропонованим способом досягається регулювання чисельності тільки, що дозволяє вивільнити значну екологічну нішу для відгодівлі цінних промислових видів і молоді, що дозволить збільшити їх запаси по водоймі в цілому.